

Masky, hodování, taškařice. Dlaskův statek o víkendu oslaví masopust

29. 01. 2024 15:31

Čas hodování a nespoutané zábavy – to je masopust. Celé masopustní období od Tří králů až do Popeleční stredy se pojí s různými oslavami, zabijačkami, tanečními zábavami, ale i se svatbami. Po masopustu totiž následoval čtyřicetidenní půst. Jak se slavívalo Pojizeří, to ukáže v sobotu 3. února skanzen Dlaskův statek v Dolánkách. Otevírá se v 11 hodin, program začne v poledne a potrvá do půl čtvrté odpoledne.

„Masopust na Dlaskově statku je tradičně velmi navštěvovanou akcí Muzea Českého ráje. A není to jen díky statku, který je na turisticky velmi exponovaném místě. Pracovníci muzea chystají zajímavý program, který do víru masopustu vtáhne každého, kdo vskočí do brány statku,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

11:30–15:30 Masopustní výtvarná dílna

11:45 Folklórní soubor Horačky z Podještědí – tanec a zpěv

12:00 Zahájení programu – předání vlády nad vesnicí starostou města Turnov

12:15 Představení masopustních masek; Soutěžní tanec masek a návštěvníků o Vrkoč

12:45 Masopustní průvod masek doláneckým údolím

14:00 Divadlo Kvelb – Masopust

14:30 Folklórní soubor Horačky z Podještědí – tanec a zpěv

15:00 Masopustní taškařice Polapená nevěra

15:30 Masopustní scéna Pochování basy – Folklórní soubor Horačky z Podještědí

Nebudou chybět zabijačkové pochoutky, koblihy, nápoje alkoholické i nealkoholické a prodejní výstava ručně vyráběných masopustních masek ze Zákup. Vstupné činí 80 korun, děti a senioři platí padesátikorunu a rodinné vstupné vyjde na dvě stokoruny.

Jak to kdysi o masopustu vypadalo? Přípravy na hlavní masopustní oslavy začínaly tradičně už ve čtvrtek před masopustní nedělí. Byl to den, který byl už od rána naplněn sváteční náladou. Nepracovalo se, všude bylo vysmýčeno a vydrhnuto, z kuchyně syčelo sádlo na smažení koblih,

šišek, věnečků či božích milostí. Mísila se tu vůně pečínek, kmínu a zelí. Taky bylo třeba zaskočit do hospody pro pivo k obědu, protože polední chod byl opravdu tučný. Odpoledne se tu a tam ve statku sešly hospodyně a sousedky na klep a hospodáři si zašli popovídat do hospody, ale jen do soumraku. Navečer se pak vrátili domů a vyčkávali návštěvu Laufra s maškarami. Byla to taková malá přehra, která měla všechny osadníky naladit a pozvat na hlavní masopustní veselí.

Obvykle si některá z masek zatančila s hospodyní jeden kousek, pak Laufr všechny v domě pozval k nedělní muzice. Za taneček od hospodyně dostaly maškary výslužku – koblihy, šišky – a od hospodáře nějaký ten peníz.

Smysl obchůzky na tzv. tučný čtvrtek bylo získat dary a peníze pro muzikanty a maškary na poslední tři masopustní dny. Ty byly náročné pro všechny. Pro hospodyně, které musely navařit a napéct pro rodinu, pro příbuzné, a hlavně pak pro ty, kteří chystali a účastnili se masopustních tancovaček, strojení masek, masopustních her, taškařic a obchůzek. Ono nacvičit masopustní scénky nebylo jen tak.

Například hra *Souboj Masopusta s Půstem* má v původní verzi téměř 50 vstupů obou aktérů. Kratší není ani hra o nevěrné ženě, takzvaná *Salička*. Nacvičit se musely také *Falešná svatba*, *Pochování basy* nebo *Odsouzení Masopusta*. To bylo pro aktéry, kteří často neměli s hraním divadla žádné zkušenosti, náročné. Podobně na tom byli muzikanti, ani ti se nezastavili. Buď hráli v hospodě, na návsi, nebo doprovázeli maškary při obchůzkách.

Pamětníci tvrdí, že o masopustu protancovali alespoň jedny boty, takže tanečků bylo asi hodně. Zatímco nedělní tancovačku si užívali mladí i staří, o masopustním pondělí byl taneční rej vyhrazen jen ženatým mužům a vdaným ženám. Omladina musela zůstat doma. Přesto pan farář často z kazatelny hřímal, že se jeho ovečky oddávají nepravostem. Jenže, jak už to bývá, přísná církevní pravidla přímo volala po protiváze na tanečním parketu. Pan farář ale dobře věděl, že nevázané zábavy brzy skončí. A to už následujícího dne. Úderem půlnoci o masopustním úterý reje a radovánky ukončilo pochovávání basy, nebo odsouzení Masopusta – symbolické ukončení tancovaček na vesnici, ve městě pak ukončení sezóny všech bálů a šibřinek.